Najaarsrapportage 2026

Groenalliantie
Midden-Holland



Conceptversie Dagelijks Bestuur 7 oktober 2026
Samengesteld door Staatsbosbeheer PE-Zuid-Holland

Peildatum: augustus 2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1. Bestuurlijke samenvatting	3
2. Financiële samenvatting	4
3. Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden	6
4. Beheerlasten	7
5. Bedrijfsvoering	8
6. Projecten (kredieten en investeringen)	9
7. Vermogen en risicobeheersing	14
Bijlage I 1e begrotingswijziging 2026	

1 Bestuurlijke samenvatting

De Najaarsrapportage 2026 is een tussentijdse rapportage waarmee het bestuur en geïnteresseerden worden geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële stand van zaken van Natuur- en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland e.o. (Groenalliantie). Het uitgangspunt van deze rapportage is, dat er alleen over grote afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 wordt gerapporteerd. De rapportage belicht naast de kerntaken (beheer en onderhoud) ook de ontwikkeling van de gebieden en de bestuurlijke ontwikkelingen. Zaken die volgens planning verlopen worden niet toegelicht tenzij er een bestuurlijke relevantie is.

1.1 Bestuurders

Als gevolg van de nieuwe collegesamenstellingen als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026, is de bestuurssamenstelling gewijzigd.
De huidige samenstelling is als volgt:

Dagelijks Bestuur

- Dhr. H. Hooglander, gemeente Gouda
- Dhr. S. Kovačić, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. R.S. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk (voorzitter)
- Dhr. A. Kerssies gemeente Waddinxveen
- Dhr. W. Slotboom – Zeedijk, gemeente Krimpen aan den IJssel

Algemeen Bestuur

- Dhr. H. Hooglander, gemeente Gouda
- Dhr. R. Verkuijl, gemeente Gouda
- Dhr. S. Kovačić, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. L. Barth, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. R.S. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk (voorzitter)
- Dhr. J.L. van den Heuvel, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. A. Kerssies gemeente Waddinxveen
- Mw. F. Vleij, gemeente Waddinxveen
- Dhr. W. Slotboom – Zeedijk, gemeente Krimpen aan den IJssel
- Dhr. S. Bijl- van Schooten, gemeente Krimpen aan den IJssel

Bestuurssecretaris: Dhr. R.W. van Keulen
Ambtelijk secretaris: Mevr. A. Bouhuys

1.2 Ontwikkelingen

Samenwerkingsovereenkomst 2026

Op 10 februari jl. is de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen Groenalliantie en Staatsbosbeheer voor onbepaalde tijd getekend. Naar aanleiding van de resultaten van eindevaluatie, opgeleverd in december 2024, is besloten om samen verder te gaan middels een nieuwe samenwerking vanaf 1 januari 2026. In de evaluatie is uitgesproken dat er voldoende basis is om de samenwerking voor onbepaalde tijd voort te zetten, met de mogelijkheid om tussentijds op te zeggen. Vanwege de duur is gekozen om de SOK op hoofdlijnen te houden. Nieuwe of aanvullende afspraken worden in aparte documenten vastgesteld.

Bijdrage nieuwe beheerregeling PZH vanaf 2026 en de bezuinigingsstrategie

Met het ontvangen van de subsidiebeschikking van de Provincie Zuid-Holland op 24 april 2026 is inzichtelijk geworden hoeveel er bezuinigd moet worden en hoe er na vier jaar verantwoording over de subsidie moet worden afgelegd. In de bestuursvergadering van het Algemeen Bestuur op 2 juli 2026 is een voordracht ingediend en vastgesteld hoe bezuinigd kan worden op onderdelen in het gebiedsbeheer die buiten de subsidiebeschikking voor het beheer van de gebieden vallen.
De afgegeven beschikking voor de 4-jaarsperiode 2026-2029 bedraagt in totaal € 5.950.584, afgerond € 1.487.500 per jaar.
Voor 2026 verwacht het bestuur, op basis van de ramingen 2026 en de in aanmerking komende maatregelen en gebieden zoals vastgelegd in de voorwaarden van de beschikking, een subsidiebedrag te kunnen toerekenen van € 1.101.000.
Door het late tijdstip waarop de beschikking is afgegeven wordt naar verwachting niet het volledige jaar aandeel van de subsidie geclaimd.
Omdat er uiteindelijk over de volledige 4-jaarsperiode afgerekend gaat worden, kan het resterende saldo van circa € 4,8 mln. worden meegenomen naar de jaren 2027-2029.
De verwachting is dat de kosten voor de nieuwe bestekken voor regulier (vanaf 2028) en groot onderhoud sterk gaan stijgen. Het is echter niet zeker of het volledige subsidiebedrag uiteindelijk kan worden geclaimd, vandaar dat in de risicoparagraaf een bedrag van € 400k is opgenomen als onzekerheid.

2.1 Financiële samenvatting

	Lasten			Baten			Saldo		
Deelproduct	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting na wijziging 2026	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting na wijziging 2026	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting na wijziging 2026
Personeel	1.156.045	1.146.000	1.164.000	0	0	0	1.156.045	1.146.000	1.164.000
Materieel	2.618.718	2.625.170	2.786.240	-607.863	-696.000	-602.600	2.010.855	1.929.170	2.183.640
Gebiedsbeheer	**3.774.763**	**3.771.170**	**3.950.240**	**-607.863**	**-696.000**	**-602.600**	**3.166.900**	**3.075.170**	**3.347.640**
Personeel	22.560	49.000	23.000	0	0	0	22.560	49.000	23.000
Maatschappelijke betrokkenheid	**22.560**	**49.000**	**23.000**	**0**	**0**	**0**	**22.560**	**49.000**	**23.000**
Materieel	400	0	0	0	0	0	400	0	0
Plannen maken	**400**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**400**	**0**	**0**
Bestuurlijke diensten	**260.598**	**229.500**	**202.000**	0	0	0	**260.598**	**229.500**	**202.000**
Financiële diensten	**298.920**	**242.500**	**270.700**	0	0	0	**298.920**	**242.500**	**270.700**
Juridische diensten	**9.695**	**13.000**	**11.000**	0	0	0	**9.695**	**13.000**	**11.000**
Overhead	**569.213**	**485.000**	**483.700**	**0**	**0**	**0**	**569.213**	**485.000**	**483.700**
Rentebaten	0	0	0	-227.768	-200.000	-200.000	-227.768	-200.000	-200.000
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	0	0	0	-1.644.685	0	-1.101.000	-1.644.685	0	-1.101.000
Deelnemersbijdragen	0	0	0	-1.803.300	-1.803.300	-1.803.300	-1.803.300	-1.803.300	-1.803.300
Algemene middelen	**0**	**0**	**0**	**-3.675.753**	**-2.003.300**	**-3.104.300**	**-3.675.753**	**-2.003.300**	**-3.104.300**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**4.366.936**	**4.305.170**	**4.456.940**	**-4.283.616**	**-2.699.300**	**-3.706.900**	**83.320**	**1.605.870**	**750.040**
Personeel	116.529	0	0	0	0	0	116.529	0	0
Materieel	300.769	442.104	442.000	-132.362	0	0	168.407	442.104	442.000
Totaal Kredieten	**417.298**	**442.104**	**442.000**	**-132.362**	**0**	**0**	**284.936**	**442.104**	**442.000**
Saldo van Baten en Lasten	**4.784.234**	**4.747.274**	**4.898.940**	**-4.415.978**	**-2.699.300**	**-3.706.900**	**368.256**	**2.047.974**	**1.192.040**
Totaal Mutatie reserves	**58.000**	**65.800**	**65.800**	**-441.871**	**-2.113.774**	**-1.257.840**	**-383.871**	**-2.047.974**	**-1.192.040**
Gerealiseerd resultaat	**4.842.234**	**4.813.074**	**4.964.740**	**-4.857.849**	**-4.813.074**	**-4.964.740**	**-15.615**	**0**	**0**

Bij het opstellen van de begroting 2026 in het voorjaar van 2025 was nog niet bekend hoe hoog de bijdrage uit de nieuwe beheerregeling zou worden. Deze is toen opgenomen als een zgn. PM-post. Dit leidde tot een geraamd tekort van ruim € 1,5 mln. Deze werd gedekt uit de bestemmingsreserve egalisatie provinciale bijdrage, zodat de begroting alsnog sluitend was. De bestemmingsreserve is i.o.m. de provincie opgebouwd uit de overschotten van voorgaande jaren. Begrotingsjaar 2026 zal ook op een 0-saldo uitkomen door een onttrekking van het tekort uit de bestemmingsreserves. Door de verwerking van de provinciale bijdrage van € 1,1 mln. komt het tekort aanzienlijk lager uit.
Het verwachte tekort van € 658.900 wordt gedekt door een onttrekking aan de egalisatiereserve provinciale bijdrage van € 526.640 en een onttrekking aan de egalisatiereserve groot onderhoud van € 132.260.
Deze onttrekkingen zijn al in bovenstaande tabel verwerkt (Mutatie reserves).

2.2 Analyse van de lasten en baten

Analyse Lasten	Lasten					
Deelproduct	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting na wijziging 2026	Afwijking Begroting	V/N	Verklaring
Personeel	1.156.045	1.146.000	1.164.000	-18.000	N	Zie tabel hoofdstuk 5 Bedrijfsvoering
Materieel	2.618.718	2.625.170	2.786.240	-161.070	N	Taakstellende bezuiniging € 125k. Gouderak € 54k.
Gebiedsbeheer	**3.774.763**	**3.771.170**	**3.950.240**	**-179.070**	**N**	
Personeel	22.560	49.000	23.000	26.000	V	Zie tabel hoofdstuk 5 Bedrijfsvoering
Maatschappelijke betrokkenheid	**22.560**	**49.000**	**23.000**	**26.000**	**V**	
Materieel	400	0	0	0		Nu verantw oord onder gebiedsbeheer.
Plannen maken	**400**	**0**	**0**	**0**		
Bestuurlijke diensten	**260.598**	**229.500**	**202.000**	27.500	V	Wegvallen subsidiecoordinatie
Financiële diensten	**298.920**	**242.500**	**270.700**	-28.200	N	Accountant en rechtmatigheid op niveau 2025.
Juridische diensten	**9.695**	**13.000**	**11.000**	2.000	V	
Overhead	**569.213**	**485.000**	**483.700**	**1.300**	**V**	
Saldo gewone bedrijfsvoering	**4.366.936**	**4.305.170**	**4.456.940**	**-151.770**		
Totaal Kredieten	**417.298**	**442.104**	**442.000**	**104**	**V**	**PM, totaalbeeld bij jaarafsluiting.**
Saldo Lasten	**4.784.234**	**4.747.274**	**4.898.940**	**-151.666**	**N**	
Totaal Mutatie reserves	**58.000**	**65.800**	**65.800**	**0**		
Gerealiseerd resultaat	**4.842.234**	**4.813.074**	**4.964.740**	**-151.666**	**N**	

Analyse Baten	Baten					
Deelproduct	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting na wijziging 2026	Afwijking Begroting	V/N	Verklaring
Gebiedsbeheer	**-607.863**	**-696.000**	**-602.600**	**-93.400**	**N**	Taakstellende bezuiniging € 125k.
Rentebaten	-227.768	-200.000	-200.000	0		
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	-1.644.685	0	-1.101.000	1.101.000	V	Niet begroot, zie dekking tekort
Deelnemersbijdragen	-1.803.300	-1.803.300	-1.803.300	0		
Algemene middelen	**-3.675.753**	**-2.003.300**	**-3.104.300**	**1.101.000**	**V**	
Totaal Kredieten	**-132.362**	**0**	**0**	**0**		
Saldo Baten	**-4.415.978**	**-2.699.300**	**-3.706.900**	**1.007.600**	**V**	
Dekking kredieten	*-284.936*	*-442.104*	*-442.000*	-104	N	
Dekking tekort		*-1.352.670*	*-526.640*	-826.030	N	*Bijdrage beheerregeling niet begroot*
Dekking groot onderhoud		*-157.660*	*-132.260*	-25.400	N	*Verschil dotatie 2026-2025*
Dekking afschrijvingen	*-156.935*	*-161.340*	*-156.940*	-4.400	N	
Totaal Mutatie reserves	**-441.871**	**-2.113.774**	**-1.257.840**	**-855.934**	**N**	
Gerealiseerd resultaat	**-4.857.849**	**-4.813.074**	**-4.964.740**	**151.666**	**V**	

Los van het begrote tekort dat is gedekt door onttrekking uit de bestemmingsreserves, was in de vastgestelde begroting 2026 ook een taakstellende bezuiniging opgenomen van in totaal € 250.000 (€ 125k. hogere baten en € 125k. lagere lasten).
Nu de bijdrage uit de nieuwe beheerregeling wel in de exploitatie is verwerkt en er een uitgewerkte bezuinigingsstrategie voor ligt zijn de taakstellingen inmiddels achterhaald.

2.3 Bestemming resultaat

Voorgesteld wordt om bij de vaststelling van de definitieve jaarrekening 2026 het verwachte tekort te dekken conform de Najaarsrapportage. Dit wordt dan via het begeleidende belegvel aan het bestuur voorgelegd.

3 Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden

3.1 Gebiedsbeheer

De droge en warme zomer van dit jaar heeft wederom geleid tot een intensief gebruik van de gebieden. Dit betekende ook een intensiever beheer van de gebieden.
Het in gebruik nemen van het nieuwe uitvoeringskantoor in Gouderak heeft in het gebiedsbeheer een positieve uitwerking in efficiëntie. Alle gebieden zijn vanuit deze locatie snel te bereiken en doordat de collega's elkaar vaker op kantoor treffen is de samenwerking verbeterd.

3.2 Toezicht en Handhaving

- Overlast

De samenwerking van de BOA’s van Staatsbosbeheer/schap met de politie, Boa's van ZHL en gemeentelijke BOA’s blijft vruchten afwerpen. Met regelmaat zijn er in het gebied of daarbuiten, maar dan in gezamenlijkheid, acties op bepaalde overtredingen. Het gaat hierbij dan om gebruik van brommers op fietspaden en fietsers op wandelpaden. Ook zijn er geregeld acties om de overlast van honden tegen te gaan. Het beleid blijft om (kleine) schademeldingen/vernielingen

direct te repareren. Bij vernielingen wordt er wel altijd aangifte gedaan. De aanvulling met een extra BOA blijft een positief beeld geven, er is meer continuïteit en zichtbaarheid.

- Afval

Voor alle gebieden binnen de Groenalliantie geldt dat door de BOA regelmatig afvaldumpingen worden geconstateerd. Dit betreft dan met name zakken met huisvuil, tuinafval maar ook bouwafval en witgoed. Daarnaast worden er ook met regelmaat dumpingen van chemisch afval geconstateerd. Dit zijn relatief dure overtredingen omdat de afvoer kostbaar is, maar tevens wanneer er lekkage is geconstateerd dient de grond te worden gesaneerd.

3.3 Ontwikkeling

- Ontwikkelplan en investeringsagenda 'Groen voor iedereen'.

Voor het ontwikkelplan en de investeringsagenda in het kader van het programma 'Groen voor iedereen' is 2026 te zien als een overgangsjaar. Enerzijds lopen de projecten uit de agenda van 2021-2025 vertraging op door het stilzetten van de ontwikkelingsprojecten vanwege de onzekerheid rondom de bezuinigingsopgave. Anderzijds is er daardoor ook gewacht op het vernieuwen van de investeringsagenda voor de periode 2026-2030. De lopende uitvoeringsprojecten zijn doorgeschoven vanuit 2025. Vanaf april 2026 is er gewerkt aan het proces voor de vernieuwing van de investeringsagenda. Dit bestaat uit een analyse-, ontwikkel- en besluitvormingsfase.
Vanuit het programma worden als losse ruimtelijke opgaven de nieuwbouw voor de Goudse Reddingsbrigade, de verkenning naar energieopwekking, de analyse voor camperplekken en een ruimtelijke verkenning naar een fiets- en wandelbrug in de Reeuwijkse Hout uitgevoerd.

3.4 Grondzaken

Door het plotselinge vertrek van de (vaste) rentmeester voor het schap is hier een gat in ontstaan. De lopende zaken worden daar waar mogelijk door vervanging opgepakt. Staatsbosbeheer is verzocht om deze vacature zo snel mogelijk op te vullen, de procedures hiervoor zijn opgestart.

4 Beheerlasten

4.1 Regulier onderhoud

Regulier Onderhoud	Lasten		
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Prognose 2026
Terreinonderhoud in eigen beheer en jaarcontracten	182.297	183.000	175.000
Gras- en waterbestekken	649.157	654.000	653.000
Hygienebestekken	266.947	280.000	280.000
Routenetwerken	61.541	60.500	70.000
Overige posten			
Totaal Regulier Onderhoud	**1.159.942**	**1.177.500**	**1.178.000**

De verwachte uitgaven voor regulier onderhoud 2026 liggen op het niveau van de begroting.

4.2 Groot onderhoud

Verloop van de voorziening Groot Onderhoud:

	Realisatie	Planning---------->									
Meerjarenverloop	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Saldo 1 januari	2.159.570	2.317.488	2.353.667	2.232.917	2.451.210	1.929.069	1.199.166	990.876	1.047.397	459.339	675.340
Dotaties	1.141.740	1.273.890	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000
Onttrekkingen	-983.822	-1.237.711	-1.394.750	-1.055.707	-1.796.141	-2.003.903	-1.482.290	-1.217.479	-1.862.058	-1.057.999	-1.355.084
Saldo 31 december	**2.317.488**	**2.353.667**	**2.232.917**	**2.451.210**	**1.929.069**	**1.199.166**	**990.876**	**1.047.397**	**459.339**	**675.340**	**594.256**

Bovenstaande tabel is gebaseerd op het actuele Meerjarenonderhoudsplan (MJP), versie van het voorjaar 2026.
In de programmabegroting 2026 was een onttrekking geraamd van € 938k (exclusief indexering en opslag P-component).
Voor jaarschijf 2026 wordt nu, op basis van de laatste projectramingen, een onttrekking verwacht aan materiele uitgaven van € 1.054k. Een toename van € 116k. Dit wordt met name veroorzaakt door herplannen van werkzaamheden in het MJP.
Van werken uit 2025 is circa € 216k doorgeschoven naar 2026, terwijl van de werken 2026 circa € 100k wordt doorgeschoven naar 2027. Dit heeft geen consequenties voor de dotatie.

5 Bedrijfsvoering

Dienstverlening Staatsbosbeheer			
Deelproducten	Prognose 2026	Begroting 2026	Realisatie 2025
Beheerinformatie	55.000	96.000	55.163
Uitvoeren Terreininspecties	155.000	101.000	179.858
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	20.000	12.000	19.269
Uitvoeren Terreinbeheer	290.000	275.000	214.558
Planvorming	57.000	70.000	56.662
Omgevingsmanagement	193.000	170.000	186.391
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	120.000	100.000	129.822
Toezicht en Handhaving	250.000	300.000	290.931
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	24.000	22.000	23.391
Gebiedsbeheer	**1.164.000**	**1.146.000**	**1.156.045**
Vrijwilligerswerk	23.000	49.000	22.560
Maatschappelijke betrokkenheid	**23.000**	**49.000**	**22.560**
Bestuurlijke diensten	200.000	200.000	258.670
Financiële diensten	215.000	205.000	221.799
Juridische diensten	10.000	12.000	9.695
Ondersteuning	**425.000**	**417.000**	**490.164**
Totaal personele lasten	**1.612.000**	**1.612.000**	**1.668.769**

Op dit moment is er geen aanleiding het begrote budget voor de dienstverlening Staatsbosbeheer aan te passen. De verwachting is dat de totale uitgaven voor de dienstverlening binnen het begrote budget blijven.

Verantwoording Dienstverlening

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren maal de van toepassing zijnde tarieven. Onderlinge materiële afwijkingen van meer dan 10% worden toegelicht. Overschrijding op het totaal van de vastgesteld begroting ten aanzien van de dienstverlening, wordt vooraf voorgelegd aan het bestuur van het Recreatieschap en in de zogenaamde najaarsrapportage verantwoord.
Voor de begeleidingsuren voor regulier en groot onderhoud wordt een norm gehanteerd van maximaal 30% van de materiele uitgaven van alle lopende projecten in het boekjaar. Overschrijding van de norm wordt zo spoedig mogelijk in voorkomende gevallen aan het bestuur voorgelegd. Voor begrotingsjaar 2026 verwachten wij binnen de norm van 30% te blijven.
Bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de daadwerkelijk toegerekende uren en het percentage.

6 Projecten (kredieten en investeringen

De projecten (meestal investeringen met maatschappelijk nut) worden gefinancierd uit de reserves van Groenalliantie. Hiertoe wordt een zogenaamd krediet verstrekt. Eventueel ontvangen subsidies vanuit cofinanciering worden hierop in mindering gebracht. De controle op de voortgang van de projecten en de uitputting van de kredieten worden bewaakt in een projectadministratie. In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen. Alleen de projecten die daartoe aanleiding geven worden nader toegelicht.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m 2025	Prognose uitgaven 2026	Uitgaven t/m 2026	Restant budget (prognose)
Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout	35.000	10.525	369	10.894	24.106
Verkenning horeca Loetbos	60.000	42.660	6.750	49.410	10.590
Verkennen verbetering watersysteem en waterkwaliteit	115.500	13.458	94.042	107.500	8.000
Recreantenonderzoek	30.000	24.000	6.000	30.000	0
Optimalisatie beheer	473.090	151.359	9.820	161.179	311.911
Kwaliteitsimpuls entree Loetbos	132.600	17.218	57.691	74.909	57.691
Gemarkeerde wandelroutes	99.450	80.186	0	80.186	19.264
Omvormen speelpolder en verkenning hondenstrand	62.000	3.269	0	3.269	58.731
Revitalisering en uitbreiding bossen	30.000	23.632	1.500	25.132	4.868
Oeverherstel KW en RP	303.420	150.244	153.176	303.420	0
Concept natuureducatie	20.000	15.483	0	15.483	4.517
Versterken natuurwaarden en biodiversiteit fase 2	492.000	76.711	123.990	200.701	291.299
Vervanging brug Gouwebos	312.000	0	50.000	50.000	262.000
Natuurbelevingspunt Krimpenerhout	165.932	0	33.186	33.186	132.746
Subsidie Coordinatie	27.500	12.768	892	13.660	13.840
Herinrichting 't Weegje	150.000		30.000	30.000	120.000
Herontwikkeling Wilhelminahoeve	40.000		6.000	6.000	34.000
Investeringsagenda 2026-2030	64.600		50.000	50.000	14.600
Verbetering Boveneind	20.000		1.664	1.664	18.336
Totaal lopende projecten	**2.633.092**	**621.513**	**625.081**	**1.246.594**	**1.386.499**

Van het totaalvolume van de actieve projecten van € 2,6 mln. wordt € 1,8 mln. gedekt uit de reserves en € 0,8 mln. door bijdragen derden (cofinanciering).

Toelichting per project voor zover relevant:

Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout
In verband met de verwachte afwikkeling in 2027 wordt voorgesteld het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Verkenning Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos
Het jaar 2025 is door de Stichting Promotie Krimpenerwaard benut voor de planvoorbereiding. De eerste helft van 2026 is de benodigde financiering door externe partijen toegezegd. In het bestuur van 2 juli 2026 is toegezegd om de intentieovereenkomst te verlengen tot eind 2027 voor uitwerken van het ontwerp en het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Het resterende bedrag van het krediet wordt benut voor de fase voor totstandkoming van een recht van opstal. Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Verkennen verbetering watersysteem en waterkwaliteit
Begin 2026 is het project opnieuw gestart nadat het tijdelijk stil heeft gelegen vanwege de bezuinigingsopgave. Er is een extra krediet aangevraagd om de kosten voor de monsters van de waterplas in de Goudse Hout en de meerkosten voor de duikers bij het hondenstrand van de Krimpenerhout te bekostigen. Zowel het onderzoek als de uitvoeringswerkzaamheden worden voor het einde van het jaar afgerond en het krediet afgesloten.

Recreantenonderzoek
De tellingen zijn in januari 2026 gestopt. De data worden verwerkt in een rapportage. Een stagiair gaat aan de slag met de doorvertaling van de analyse naar conclusies, aanbevelingen en een voorstel voor nieuw beleid of het aanpassen van de zonering of toegangspaden. Het krediet wordt in 2026 afgesloten.

Optimalisatie beheer
In juli 2024 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het optimaliseren van een drietal terreinen binnen Groenalliantie. De dagcamping bij Kerkeloet is omgevormd en opgeheven en de omvorming van een perceel in ’t Weegje is uitgevoerd. Bij de Provincie Zuid-Holland is een verzoek tot verlenging van de subsidie afgewezen. Om die reden kan de omvorming van de parkeerplaats bij de Goudse Hout niet plaatsvinden.
In het kader van de bezuinigingsopgave zijn er binnen de subsidie met spoed nog een aantal omvormingsmaatregelen getroffen in het Loetbos. Door de weigering voor verlenging blijft een groot deel (2/3) van het budget onbenut. De accountantscontrole heeft plaatsgevonden op de subsidie en na de eindverantwoording van de subsidie bij de PZH kan het krediet nog dit jaar worden afgesloten.

Kwaliteitsimpuls entree Loetbos
Het project is in 2024 gestart. In maart 2025 is door de aanstaande bezuinigingsopgave het project tijdelijk stilgezet. Aan het Dagelijks Bestuur is op 8 oktober 2025 voorgesteld om dit project te hervatten gezien de subsidieverplichtingen. Het DB heeft hierin toegestemd.
Verwachting is dat de werkzaamheden april 2027 zijn afgerond.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Gemarkeerde wandelroutes
Het project is in 2024 gestart. De werkzaamheden zijn afgerond en de wandelroute is in het 3e kwartaal geopend. De definitieve vaststelling van de subsidie is ontvangen en het krediet wordt in 2026 afgesloten.

Omvormen speelpolder en verkenning hondenstrand
In 2024 is verkend of de locatie van het hondenstrand kon worden verplaatst. Er is ook gekeken of de huidige speelpolder een geschikte plek hiervoor zou zijn. Met de start van het project natuurbelevingspunt Krimpenerhout is de verkenning voorlopig in de wacht gezet. De mogelijke locatie voor het natuurbelevingspunt is namelijk bij de huidige speelpolder. Omdat hiervoor eerst een planvoorbereiding moet worden opgestart na het toekennen van de subsidie wordt voor dit moment de herinrichting van de speelpolder nog niet in gang gezet.
Verwachting is dat eind 2026 meer zekerheid is over de locatie voor het natuurbelevingspunt en wat dit dan betekent voor de herinrichting van de speelpolder. Voor de prognose van de uitgaven 2026 is geen bedrag opgenomen.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Revitalisering en uitbreiding bossen
In het 2025 is het rapport ontwerp en revitalisering bos Loetbos opgesteld. De daaruit voortvloeiende acties / werkzaamheden (= “zoeken naar” financiering van aanleg bos in het Loetbos) worden eind 2026 / begin 2027 afgerond. Voorgesteld wordt het krediet van € 30.000,- te verlengen naar 31 december 2027.

Oeverherstel KW en RP
In 2024 zijn een aantal oevers geïdentificeerd die door rivierkreeft, muskusrat en klimaatverandering (grotere schommelingen in waterpeil en uitdroging kades) dringend hersteld moeten worden. Al deze oevers zijn zo goed als hersteld. Voor de afwikkeling wordt voorgesteld het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Concept natuureducatie
In 2025 zijn er in de natuur- en recreatiegebieden twee middelen uitgerold voor de jeugd als activiteit. Het betreft een bingokaart en een app waarin een speurtocht is verwerkt. In 2026 wordt hier nog extra aandacht aan gegeven via een vakantiecampagne. Met het resterende budget zijn een aantal lessen Natuurwijs gegeven in het Gouwebos.

Versterken natuurwaarden en biodiversiteit fase 2
Alle projecten zijn afgerond en er is voor de komende vijf jaar €110.000,- budget gereserveerd voor ontwikkelbeheer. Het budget kan verlaagd worden naar het te verwachten restant aan het einde van het jaar.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027 voor de kosten van ontwikkelbeheer.

Vervanging brug Gouwebos
Momenteel wordt een referentie ontwerp met daarbij behorende raming opgesteld.
Uit gespreken met hoogheemraadschap is naar voren gekomen dat de persleiding in de te verwijderen leidingbrug cruciaal is en slecht 4 uur buitenbedrijf kan worden gesteld.

Dat houdt in dat de leidingbrug alleen verwijderd kan worden als er een tijdelijke leiding wordt aangelegd. De kosten hiervoor worden rond de €100.000,- ingeschat en gaan ver boven het budget uit. Aan het bestuur wordt voorgelegd de leidingbrug te behouden. De werkzaamheden worden in 2027 afgerond en het volledige budget zal worden gebruikt.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Natuurbelevingspunt Krimpenerhout
Het project voor het natuurbelevingspunt Krimpenerhout is na de toekenning van de subsidie tijdelijk stilgezet omwille van de aanstaande bezuinigingsopgave. Op 8 oktober 2025 heeft het Dagelijks Bestuur besloten de voorbereiding en uitvoering van het natuurbelevingspunt te hervatten. Voorbereiding van de werkzaamheden vindt op dit moment plaats.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Subsidie- en fondsen coördinatie
Het project is afgerond. De inhuur van het bureau heeft nuttige inzichten en adviezen opgeleverd, maar in financiële zin niet geleid tot veel extra bijdragen uit subsidies en fondsen. Het schapsbestuur heeft besloten de pilot niet voort te zetten.
Voor de afronding is een overzicht gemaakt met de diverse scans die in het kader van de opdracht zijn gemaakt van subsidieregelingen en fondsen, de resultaten van de match van de scans met projecten en de evaluatie van Ignite Group. Het krediet wordt dit jaar afgesloten.

Nieuwe kredieten:

Herontwikkeling ‘t Weegje
Begin van 2026 zijn er bodem-, constructie- en natuuronderzoeken gedaan op de locatie van de Wilhelminahoeve. Tot aan de zomer zijn op basis van deze inzichten de aanbestedingsdocumenten opgesteld voor de herontwikkeling van de oude werkschuur. In juni heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met de inhoud van de documenten. Op 1 september jl. is de aanbesteding gepubliceerd en de komende maanden worden de plannen beoordeeld en voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Herontwikkeling Wilhelminahoeve
In december 2025 is er ingestemd met een krediet voor de herontwikkeling van de Wilhelminahoeve. Begin 2026 is het projectteam opgestart met de gemeente Waddinxveen om de kaders te bepalen en een programma van eisen met bijbehorende procedure op te starten. In juli 2026 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met de aanbestedingsdocumenten. De procedure wordt op 1 september 2026 gepubliceerd.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Investeringsagenda 2026-2030
In april 2026 is er krediet aangevraagd voor de vernieuwing van de investeringsagenda in het kader van het programma Groen voor iedereen. Vlak voor de zomer is een onderzoeksbureau gestart om aan de hand van interviews in het veld, interviews met deelnemende gemeenten en enquêtes online en via een QR-code terug te kijken op de afgelopen vijf jaar doorontwikkeling in de natuur- en recreatiegebieden.

Deze resultaten vormen het uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe investeringsagenda voor de komende vijf jaren. De concept resultaten zijn besproken in een werksessie begin september. Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

Verbetering Boveneind
Het versterken en versnellen van bloemrijk grasland en het verbreden en verhogen van het wandelpad worden in het vierde kwartaal van 2026 afgerond.
Voorgesteld wordt het krediet te verlengen naar 31 december 2027.

7 Vermogen en risicobeheersing

7.1 Risicobeheersing

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Afwijking en onderbesteding subsidiebeschikking	Lagere subsidievaststelling.	€ 400k	H	€ 320k
2. Renterisico's	De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0
3. Specifieke risico's op projecten, inkoop, bijdragen derden etc.	In de bedrijfsvoering van het recreatieschap kunnen zich risico's voordoen op specifieke onderdelen. Dit kunnen ook risico's betreffen m.b.t. subsidies.	Niet kwantificeer-baar	L	€ 0
4. Niet gekwantificeerde risico's	Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten.	€ 80k	n.v.t.	€ 80k

* Kans van optreden: H = 80% M= 50% L= 20%.

Risico 1: Afwijking en onderbesteding subsidiebeschikking provincie Zuid-Holland
Het risico op een te lage verantwoording ten opzichte van de subsidiebeschikking wordt ingeschat op circa € 400.000. Zie ook de toelichting onder 2.1 Ontwikkelingen.

Risico 4: Niet gekwantificeerde risico's
Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt Groenalliantie het rijksbeleid voor gemeenten. Het Rijk stelt voor gemeenten de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

7.2 Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen geeft aan of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Het onbeklemde saldo van de algemene reserve bedraagt ultimo 2026 circa € 2 mln.
De omvang van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 400k. Daarmee is de ratio van het weerstandsvermogen (5,0) uitstekend te noemen.

7.3 Overzicht reserves

	Saldo 31-12-25	Bestemming Resultaat	Dotaties via de exploitatie	Directe Dotaties	Onttrekkingen via de exploitatie	Directe Onttrekkingen	Prognose 31-12-26
ALGEMENE RESERVE	2.052.938				-1.250		2.051.688
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve Groenalliantie	2.368.936				-55.000		2.313.936
Investeringsreserve 'Groen voor iedereen'	748.013				-275.660		472.353
Investeringsreserve kwaliteitsimpuls KW	110.090				-110.090		0
Reserve vervangingsinvesteringen	1.094.000		65.800				1.159.800
Provinciale risicoreserve	434.526						434.526
Egalisatiereserve provinciale bijdrage	1.425.367				-526.640		898.727
Egalisatiereserve meerjarig onderhoud	230.853				-132.260		98.593
Afschrijvingsreserve	2.776.601			0	-156.940		2.619.661
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	9.188.387	0	65.800	0	-1.256.590	0	7.997.596
TOTAAL RESERVES	11.241.325	0	65.800	PM	-1.257.840	PM	10.049.284

Algemene reserve

De onttrekking van de verwachte mutaties 2026 is gebaseerd op het saldo van de lopende kredieten per 31-12- 2025.

Investeringsreserve Groenalliantie

Het saldo blijft voorlopig beschikbaar voor de financiering van toekomstige project- en investeringskredieten, waaronder de 2e fase van de investeringsagenda Groen voor iedereen.

Investeringsreserve Groen voor iedereen

De onttrekking van de verwachte mutaties 2026 is gebaseerd op het saldo van de lopende kredieten per 31-12-2025. Het resterende saldo per jaareinde zal worden overgeheveld naar de reserve voor fase 2 (2026-2030).

Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden Krimpenerwaard

Deze reserve is ingezet voor de gedeeltelijke financiering van het projectkrediet Oeverherstel Krimpenerwaard en Reeuwijkse plassen.

Reserve Vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren. De investeringsbehoefte voor de komende 30 jaar bedraagt circa € 1,3 mln.

Provinciale reserves

Vanuit de boekjaarsubsidieregeling is door PZH vastgesteld dat van het positieve resultaat een deel naar rato van de inbreng van de provincie verbijzonderd wordt onder het eigen vermogen. Het aandeel van de provincie is in de volgende afzonderlijke reserves verwerkt:

Provinciale risicoreserve

De provinciale risicoreserve is bedoeld als buffer voor onverwachte uitgaven en kan indien nodig onderdeel uitmaken van het weerstandsvermogen.
Het saldo is volledig toe te rekenen aan het aandeel van de provincie.

- **Egalisatiereserve afbouw provinciale bijdrage**

Deze reserve is in overeenstemming met de provincie gevormd om de verwachte tekorten voor meerdere jaren te kunnen opvangen en om Groenalliantie de gelegenheid te bieden in de tussentijd de begroting weer structureel op orde te krijgen. Het aan de provincie toe te rekenen deel bedraagt na onttrekking van het verwachte tekort nihil.

- **Egalisatiereserve meerjarig onderhoud**

Deze reserve is in overeenstemming met de provincie gevormd om de verwachte extra kosten voor groot en regulier onderhoud te dekken als gevolg van nieuwe projecten en investeringen en met het oog op de verwachte tekorten vanaf 2026. Het aan de provincie toe te rekenen deel bedraagt ultimo 2026 nog € 98.593.

Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut. De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve. De jaarlijkse onttrekking betreft de reële afschrijvingslast in dat jaar.

Herstructurering van de reserves

Nu de omvang van de subsidie uit de nieuwe beheerregeling bekend is en de bezuinigingsstrategie concreet kan worden ingevuld, kan een deel van de provinciale (egalisatie)reserves vrijvallen.
Daarnaast wordt de nieuwe investeringsagenda Groen voor iedereen 2026-2030 binnenkort ter goedkeuring voorgelegd aan de besturen.
Na behandeling en vaststelling van de Najaarsrapportage zal voor de vergadering van het Dagelijks bestuur in november een voorstel worden ingediend tot herstructurering van de reserves. Deze kan dan worden vastgesteld in de vergadering van het Algemeen bestuur van december 2026.

BIJLAGE I 1e begrotingswijziging 2026

	Lasten			Baten			Saldo
Deelproduct	Primaire begroting 2026	Begrotings wijziging	Begroting na wijziging 2026	Primaire begroting 2026	Begrotings wijziging	Begroting na wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Personeel	1.146.000	18.000	1.164.000	0	0	0	1.164.000
Materieel	2.625.170	161.070	2.786.240	-696.000	93.400	-602.600	2.183.640
Gebiedsbeheer	**3.771.170**	**179.070**	**3.950.240**	**-696.000**	**93.400**	**-602.600**	**3.347.640**
Personeel	49.000	-26.000	23.000	0	0	0	23.000
Maatschappelijke betrokkenheid	**49.000**	**-26.000**	**23.000**	**0**	**0**	**0**	**23.000**
Materieel	0	0	0	0	0	0	0
Plannen maken	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bestuurlijke diensten	229.500	-27.500	202.000	0	0	0	202.000
Financiële diensten	242.500	28.200	270.700	0	0	0	270.700
Juridische diensten	13.000	-2.000	11.000	0	0	0	11.000
Overhead	**485.000**	**-1.300**	**483.700**	**0**	**0**	**0**	**483.700**
Rentebaten	0	0	0	-200.000	0	-200.000	-200.000
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	0	0	0	0	-1.101.000	-1.101.000	-1.101.000
Deelnemersbijdragen	0	0	0	-1.803.300	0	-1.803.300	-1.803.300
Algemene middelen	**0**	**0**	**0**	**-2.003.300**	**-1.101.000**	**-3.104.300**	**-3.104.300**
Saldo gewone bedrijfsvoering	**4.305.170**	**151.770**	**4.456.940**	**-2.699.300**	**-1.007.600**	**-3.706.900**	**750.040**
Personeel	0	0	0	0	0	0	0
Materieel	442.104	-104	442.000	0	0	0	442.000
Totaal Kredieten	**442.104**	**-104**	**442.000**	**0**	**0**	**0**	**442.000**
Saldo van Baten en Lasten	**4.747.274**	**151.666**	**4.898.940**	**-2.699.300**	**-1.007.600**	**-3.706.900**	**1.192.040**
Totaal Mutatie reserves	**65.800**	**0**	**65.800**	**-2.113.774**	**855.934**	**-1.257.840**	**-1.192.040**
Gerealiseerd resultaat	**4.813.074**	**151.666**	**4.964.740**	**-4.813.074**	**-151.666**	**-4.964.740**	**0**

De begrotingswijziging is gebaseerd op de onder hoofdstuk 2 opgenomen financiële samenvatting en toelichting.